

การโอ้อวดสัญลักษณ์ในวัตถุนิยม

SIGNIFIED SHOW OFF : IN CONTEXT OF CONSUMERISM

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาทัศนศิลป์

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2561

KMITL-2018-AR-M-005-026

การโอ้อวดสัญญาในวัตุนิยม

SIGNIFIED SHOW OFF : IN CONTEXT OF CONSUMERISM

ณัฐพล คมคาย

NATTAPOL KOMKAI

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาทัศนศิลป์

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2561

KMITL-2018-AR-M-005-026

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

SIGNIFIED SHOW OFF : IN CONTEXT OF CONSUMERISM

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF
MASTER OF FINE ARTS PROGRAM IN VISUAL ARTS
FACULTY OF ARCHITECTURE
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG
2018

KMITL-2018-AR-M-005-026

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

COPYRIGHT 2018

FACULTY OF ARCHITECTURE

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ใบรับรองวิทยานิพนธ์

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การไอ้อดสัญญาในวัฒนธรรม
SIGNIFIED SHOW OF: IN CONTEXT OF CONSUMERISM
นักศึกษา นายณัฐพล คมคาย
รหัสประจำตัว 59602074
ปริญญา ศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา ทัศนศิลป์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ อริยะ กิตติเจริญวิวัฒน์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม -

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	ลายมือชื่อ
ศาสตราจารย์ เกียรติศักดิ์	ชานน นารณ
รองศาสตราจารย์ อริยะ	กิตติเจริญวิวัฒน์
รองศาสตราจารย์ สุรพงษ์	สมสุข
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ม.ล.โอภาสจรัส	นันทวัน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณอมนวล	เดชาคุณวงศ์

วัน / เดือน / ปี ที่สอบ 16 กรกฎาคม 2561 เวลา 10.00 น.
สถานที่สอบ ภาควิชาศิลปกรรม

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์รับรองแล้ว

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อันธิกา สวัสดิ์ศรี)
คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
วันที่ 26 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2561

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การโอ้อวดสัญญาในวัฒนธรรม

นักศึกษา

นายณัฐพล คมคาย

รหัสประจำตัว

59602074

ปริญญา

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา

ทัศนศิลป์

พ.ศ.

2561

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รศ.อริยะ กิตติเจริญวัฒน์

บทคัดย่อ

งานวิจัยและการสร้างสรรค์นี้มีจุดเริ่มต้นของแนวความคิดมาจาก การบริโภคเชิงสัญญา การบริโภคสินค้าของเรานั้นตกอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์แห่งสัญลักษณ์ต่างๆ ทุกวันนี้ วัฒนธรรม สังคม และผู้คนเริ่มเปลี่ยนไป การเลือกบริโภคสินค้านั้น หลายคนไม่ได้เลือกบริโภคเพราะต้องการใช้งานอย่างแท้จริง แต่เลือกบริโภคเพื่อให้สินค้านั้นเป็นพลังของภาพลักษณ์ที่บ่งบอกถึงบางสิ่งบางอย่างแทนตัวตน ซึ่งการมีไว้ในครอบครองนั้นจะทัดเทียม หรือเหนือกว่าผู้ครอบครอง มีแล้วตนเองจะไม่อายใคร ไม่ด้อยกว่าใคร การได้ครอบครองสิ่งของเหล่านั้นเปรียบเสมือนการเพิ่มมูลค่าให้ตนเอง ผู้วิจัยจึงมีแนวคิดนำการบริโภคเชิงสัญญามาปรับใช้ในผลงานศิลปะ รูปแบบประติมากรรมจัดวางสามมิติ โดยใช้วัสดุเซรามิกส์มาเป็นกระบวนการหลัก โดยการเขียนลายของเครื่องเคลือบดินเผา ที่ซึ่งหลายคนรู้จักในนามของ เครื่องลายคราม ซึ่งรูปแบบงานสร้างสรรค์จะเป็นไปในแนวทางการผลิตซ้ำของผลงาน ร่วมกับการจัดวางองค์ประกอบทางทัศนศิลป์ เพื่อให้เกิดความตระหนักในการจับจ่ายใช้สอย เครื่องประดับตกแต่งทางกายภาพ และยังสามารถศึกษาเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ผ่านเรื่องราวเครื่องลายครามได้ต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Thesis	Signified Show Off : In Context Of Consumerism
Student	Mr.Nattapol KomKai
Student ID	59602074
Degree	Master of Fine Art
Program	Visual Art
Year	2018
Thesis Advisor	Assoc.Ariya Kitticharoenwiwat

ABSTRACT

This research and creation has its origins in the concept of the consumption of signs. Our consumption of products falls under the rules of symbols, Today, culture, society, and people are beginning to change. Many people choose to consume not because they want to, but choosing to consume because of the image that signifies something. They think that the possession of those things will make them equal or above other peoples, or it's like adding value to themselves. Therefore, researcher brings the concept of the consumption of signs to adapt and express in the form of three-dimensional sculpture. using ceramic materials as the main process by writing a pattern of porcelain, which many know as porcelain ceramic writing. The creative style will be in the way of reproduction of the work together with the visual composition to raise awareness of the purchase or jewelry, physical decoration. You can also study the history through porcelain stories.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่อง การโอ้อวดเชิงสัญลักษณ์ ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงด้วยดี โดยได้รับความกรุณาอย่างสูงจาก รศ.อริยะ กิตติเจริญวิวัฒน์ ผู้เป็นที่ปรึกษา ให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด คอยชี้แนะ ตีชม ทั้งในเรื่องเนื้อหา กระบวนการสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ วิธีการสร้างสรรค์ผลงาน แนวคิดต่างๆ อย่างต่อเนื่อง จนผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี จึงถือได้ว่าเป็นพระคุณและเป็นเกียรติอย่างยิ่งจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณ นายนิวัฒน์ คมคาย(บิดา) นางสุนัน คมคาย(มารดา) และครอบครัวผู้สนับสนุนอย่างเป็นทางการ ทั้งในเรื่องการศึกษา ค่าใช้จ่ายในการจัดทำผลงาน และเรื่องต่างๆมากมาย สิ่งสำคัญคือการเป็นกำลังใจอย่างสม่ำเสมอเรื่อยมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบคุณเพื่อนๆที่ใกล้ชิด ที่คอยให้คำปรึกษาแนะนำ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ซึ่งกันและกัน ในการทำวิทยานิพนธ์

วิทยานิพนธ์เรื่อง การโอ้อวดเชิงสัญลักษณ์ จะไม่มีทางสำเร็จลุล่วงไปได้ หากไม่ได้รับความร่วมมือและสนับสนุนจากทุกท่าน ขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่ง ที่ทำให้การทำวิทยานิพนธ์สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี และเป็นไปตามที่คาดหวังของผู้วิจัย

นายณัฐพล คมคาย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	II
กิตติกรรมประกาศ.....	III
สารบัญ.....	IV
สารบัญรูป.....	VI
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของโครงการ.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์.....	2
1.3 แนวความคิดในการสร้างสรรค์.....	2
1.4 ขอบเขตของโครงการ.....	3
1.5 ขั้นตอนการสร้างสรรค์.....	3
บทที่ 2 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์.....	4
2.1 ทฤษฎีการบริโภคเชิงสัญลักษณ์.....	4
2.2 การบริโภค : สังคมแห่งสัญลักษณ์.....	6
2.3 สังคมการบริโภค : ชนชั้น.....	9
2.4 ศิลปิน Tony Cragg.....	12
2.5 ศิลปิน Richard Long.....	14
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการสร้างสรรค์.....	15
3.1 เรื่องราวที่สนใจ : จุดเริ่มต้น.....	15
3.2 รวบรวม : ค้นคว้า.....	15
3.3 ภาพร่างและการพัฒนาภาพร่าง.....	16
3.4 กระบวนการสร้างงาน.....	19

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต่อ IV อ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 วิเคราะห์การสร้างสรรค์	25
4.1 วิเคราะห์องค์ประกอบศิลป์	25
4.1.1 เอกภาพ(Unity).....	26
4.1.2 ความสมดุล(Balance).....	26
4.1.3 จุดเด่น (Dominance).....	27
4.2 การวิเคราะห์ทัศนธาตุผลงานชุดที่ 1 ชื่อ “การไอ้อดสัญญา No.1”	28
4.2.1 รูปทรง (Forms).....	28
4.2.2 พื้นผิว (Textures).....	29
4.2.3 เส้น (Line).....	30
4.2.4 สี(Color).....	31
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	32
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	32
5.2 ข้อเสนอแนะ.....	32
บรรณานุกรม	33
ภาคผนวก	34
ประวัติผู้เขียน	46

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต่อ V ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญรูป

รูปที่	หน้า
2.1 รูปภาพศิลปิน Tony Cragg	7
2.2 ชื่อผลงาน : Cumulus	14
2.3 ชื่อผลงาน : New Stones	15
2.4 ชื่อผลงาน : Wild Relatives	16
2.5 รูปภาพศิลปิน Richard Long	16
2.6 ชื่อผลงาน : CORNISH SLATE LINE	17
2.7 ชื่อผลงาน : MacDuff Circle	18
3.1 ภาพร่างชิ้นที่ 1 ชุด 1	17
3.2 ภาพร่างชิ้นที่ 2 ชุด 1	17
3.3 ภาพร่างชิ้นที่ 3 ชุด 1	18
3.4 ภาพร่างชิ้นที่ 4 ชุด 1	18
3.5 กระบวนการขึ้นรูปด้วยมือ	19
3.6 กระบวนการขึ้นรูปด้วยมือ	19
3.7 กระบวนการขึ้นรูปด้วยมือ	20
3.8 กระบวนการขึ้นรูปด้วยมือ	20
3.9 กระบวนการเผาครั้งที่ 1	21
3.10 กระบวนการเผาครั้งที่ 1	21
3.11 กระบวนการเผาครั้งที่ 1	22
3.12 กระบวนการเขียนสีได้เคลือบ	22
3.13 กระบวนการเขียนสีได้เคลือบ	23
3.14 กระบวนการเผาครั้งที่ 2	23
3.15 กระบวนการเผาครั้งที่ 2	24
3.16 เสร็จสิ้นกระบวนการสร้างสรรค์ ผลงานชุดที่ 1	24
4.1 ภาพผลงานชุดที่ 1 “การโอ้อวดสัญญา No.1”	25
4.2 ภาพแสดงความเป็นเอกภาพของผลงานชุดที่ 1	26
4.3 ภาพแสดงความสมดุลของผลงานชุดที่ 1	27

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต่อหน้าจึงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญรูป (ต่อ)

รูปที่	หน้า
4.4 ภาพแสดงความเป็นจุดเด่นของผลงานชุดที่ 1	28
4.5 ภาพแสดงความเป็นรูปทรงของผลงานชุดที่ 1	29
4.6 ภาพแสดงความเป็นพื้นผิวของผลงานชุดที่ 1	30
4.7 ภาพแสดงความเป็นเส้นของผลงานชุดที่ 1	31
4.8 ภาพแสดงความเป็นสีของผลงานชุดที่ 1	31
5.1 ผลงานชุดที่ 1	35
5.2 ผลงานชุดที่ 2	36
5.3 ผลงานชุดที่ 3	37
5.4 ผลงานชุดที่ 4	38
5.5 ผลงานชุดที่ 5	39
5.6 ภาพรวมการแสดงผลงาน	40
5.7 ภาพรวมการแสดงผลงาน	40
5.8 ภาพรวมการแสดงผลงาน	41
5.9 ภาพรวมการแสดงผลงาน	41
5.10 ภาพรวมการแสดงผลงาน	42
5.11 ภาพรวมการแสดงผลงาน	42
5.12 ภาพรวมการแสดงผลงาน	43
5.13 ภาพรวมการแสดงผลงาน	43
5.14 ภาพรวมการแสดงผลงาน	44
5.15 ภาพรวมการแสดงผลงาน	44
5.16 ภาพรวมการแสดงผลงาน	45
5.17 ภาพรวมการแสดงผลงาน	45

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต่อVIIงอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

ในยุคปัจจุบัน ยุคที่การบริโภคมีความสำคัญอย่างยิ่ง ในฐานะที่สินค้าเป็นตัวที่มีบทบาทในการให้ความหมายแก่ชีวิตหรือการดำรงชีวิตประจำวันในแง่มุมต่างๆ สินค้านอกเหนือจากประโยชน์ใช้สอยที่มีในตัวนั้น ยังมีอีกในด้านความหมายของเชิงสัญลักษณ์

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การบริโภคเชิงสัญลักษณ์ การบริโภคสินค้านั้นตกอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์แห่งสัญลักษณ์ต่างๆ โดยทั่วไป สินค้าหนึ่งๆ จะมีองค์ประกอบ 2 อย่าง คือ คุณค่าของการใช้สอย และคุณค่าในการแลกเปลี่ยน(มูลค่าซื้อขายของสินค้านั้นๆ) แต่โบเรียร์ได้กล่าวไว้ว่า ที่แท้จริงแล้ว สินค้ายังมีคุณค่าเชิงสัญลักษณ์ด้วย นั่นคือ สินค้าสามารถสื่อ “สัญลักษณ์” บางอย่างได้และการที่เราอยากจะทำครอบครองสินค้านั้นก็ไม่ได้มาจากประโยชน์ใช้สอยของมัน

โบเรียร์ได้ให้คำจำกัดความของการบริโภคขึ้นมาใหม่ อันมาจากการวิเคราะห์วัตถุต่างๆ ตามแนวคิดของเขา โดยเขากล่าวว่า วัตถุหรือสินค้าต่างๆ ไม่ใช่วัตถุของการบริโภค แต่มันคือวัตถุการตอบสนองความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ โดยเขาได้ยกตัวอย่างถึงสินค้าฟุ่มเฟือยในศตวรรษที่ 19 ว่าวัตถุเหล่านั้นล้วนไม่ใช่ การบริโภค โดยเขาได้กล่าวต่อว่าการบริโภคมีความหมายคือ กิจกรรมที่ประกอบสร้างจากระบบที่ถูกจัดการโดยสัญลักษณ์ หรือกล่าวง่ายๆ การบริโภคนั้นเกิดจากการมีค่าเชิงสัญลักษณ์

ทุกวันนี้ วัฒนธรรม สังคม และผู้คนเริ่มเปลี่ยนไป อย่างการซื้อของนั้น หลายคนไม่ได้ซื้อเพราะต้องการใช้งานจริงๆ แต่ซื้อเพื่อให้มันเป็นตัวแทนบอกรายละเอียดบางอย่างแทนตัวตน มีไว้แล้วตนเองจะตัดเทียม หรือเหนือกว่าผู้อื่น มีแล้วตนเองจะไม่อายใคร ไม่ต่อยกว่าใคร ซึ่งผมได้นำความคิดเหล่านี้มาปรับใช้ร่วมกับการสร้างสรรค์ชุดผลงานศิลปะของตนเอง โดยนำความคิดของการบริโภคเชิงสัญลักษณ์ ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับการบริโภคในยุคปัจจุบัน เป็นสิ่งที่ผมจะสะท้อนถึงการบริโภคสัญลักษณ์หรือแบรนด์ในปัจจุบัน ที่คนในสังคมที่มีฐานะระดับกลางรวมถึงตัวผม ที่มีความอยากที่จะครอบครองวัตถุที่มีสัญลักษณ์หรือมูลค่าที่สูงเกินกว่าระดับสถานะของตนเองเพื่อที่จะอยากยกระดับของสถานะในปัจจุบันให้สูงขึ้นกว่าผู้รอบข้าง โดยการมีไว้โดยทำให้ตนเองอยู่ในสถานะที่ลำบาก ซึ่งคนที่มีฐานะระดับกลางรวมถึงตัวผมได้ตกอยู่ในสถานะของผู้บริโภคสัญลักษณ์หรือสัญลักษณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.2 วัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์

1.2.1 เพื่อสร้างสรรค์ผลงานประติกรรมแบบจัดวาง โดยสะท้อนการโอ้อวดสัญญาหรือสัญลักษณ์ ที่ผู้คนนิยมบริโภค สัญญะมากกว่าประโยชน์ใช้สอยในตัววัตถุ

1.2.2. เพื่อให้ผู้รับชมงานได้เห็นถึงสังคมฟุ่มเฟือย ความรู้สึกถึงการบริโภควัตถุที่มากเกินไป ในเชิงของสัญลักษณ์ มากกว่าประโยชน์ที่จะได้จากตัววัตถุเอง

1.2.3. เพื่อเรียนรู้กระบวนการ รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์สร้างสรรค์ ขั้นตอนการทำงาน ประติกรรมแบบจัดวางโดยผ่านวัสดุ เครื่องปั้นดินเผา

1.2.4. เพื่อหามุมมอง เทคนิคการสร้างสรรค์งานประติมากรรมแบบจัดวาง

1.3 แนวความคิดในการสร้างสรรค์

แนวความคิดในการสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมแบบจัดวางชุดนี้ มีแนวความคิดมาจากในปัจจุบัน ผมคิดว่าตนเองนั้นไม่ได้บริโภคสินค้าที่จำเป็นเท่าที่ควรนั้น แต่กำลังพยายามซื้อสัญญาของมันเพื่อตอบสนองความต้องการของตนเองมากกว่า เช่นการที่เห็นคำว่า Limited Edition บางคนอาจจะยอมจ่ายเงินให้ เพื่อซื้อสัญญาตรงนั้นทันที เพื่อที่ตนเองจะได้แตกต่าง ที่จะขยับขึ้นไปอีกขั้นหนึ่งของสถานะทางสังคม ซึ่งสินค้าหรือแบรนด์คือวัตถุเป็นสิ่งที่มองเห็นได้ชัดเจนที่สุดของวัฒนธรรม(วัฒนธรรม)ในแต่ละวัฒนธรรมจะมีรูปแบบเฉพาะในการสร้างรูปแบบของสินค้าหรือแบรนด์ต่างๆ

ซึ่งได้นำแนวคิดของการบริโภคเชิงสัญญามาปรับใช้ในผลงานศิลปะ รูปแบบประติมากรรมจัดวางสามมิติ โดยใช้วัสดุเซรามิกส์มารวมกับกระบวนการของการเขียนลายของเครื่องเคลือบดินเผา ซึ่งที่หลายคนรู้จักในชื่อของ เครื่องลายคราม เครื่องลายครามในยุโรปช่วงศตวรรษที่ 16 เป็นวัตถุชนิดหนึ่ง ที่เป็นตัวบอกถึงสถานะของผู้ครอบครอง ยิ่งผู้ครอบครองมีเครื่องลายครามมากเท่าไร ก็จะบ่งบอกถึงความร่ำรวยของผู้ครอบครอง ในยุโรปช่วงนั้นที่ฟักอาศัยของคนชั้นสูง จะต้องมีห้องไว้เก็บเครื่องลายครามโดยเฉพาะเพื่อไว้โอ้อวดถึงสถานะของตนเอง ผลงานของผมนั้นจะใช้วัสดุเซรามิกส์และการขึ้นรูปอิสระด้วยมือ ในรูปแบบของใบหน้าของคน แล้วนำมาผ่านกระบวนการเผาและการเขียนลายทางเซรามิกส์ ซึ่งลวดลายที่เขียนนั้นจะเป็นสัญลักษณ์ของแบรนด์สินค้าต่างๆ ซึ่งรูปแบบงานจะเป็นไปในแนวทางใช้จำนวนการซ้ำของผลงานร่วมกับการจัดวางทางทัศนศิลป์)

1.4 ขอบเขตของโครงการ

1.4.1 ผลงานเสนอโดยการสร้างสรรค์ด้วยประติมากรรมแบบจัดวาง(Installation art)และเทคนิคจากเครื่องปั้นดินเผา โดยกำหนด ขนาดพื้นที่ รูปแบบการจัดวางทางทัศนศิลป์ เพื่อให้เกิดความรู้สึกการโอ้อวดสัญญาในตัววัตถุ ที่ถูกกำหนดขึ้นตามเงื่อนไขโดยตัวข้าพเจ้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.4.2 เทคนิคที่นำมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานคือ เครื่องปั้นดินเผา และการใช้เขียนใต้เคลือบ รูปแบบของเครื่องลายคราม ที่บ่งบอกถึงประวัติศาสตร์และคุณค่าที่ในยุคสมัยหนึ่ง ผู้คนแย่งกันครอบครอง ในตัววัสดุ

1.4.3 กรรมวิธีในการสร้างสรรค์คือ ประติมากรรมรูปแบบจัดวาง

1.4.4 จำนวนผลงานมี 5 ชิ้น

ขนาด 120 x 240 x 50 เซนติเมตร

ขนาด 60 x 120 x 80 เซนติเมตร

ขนาด 60 x 120 x 100 เซนติเมตร

ขนาด 60 x 120 x 100 เซนติเมตร

ขนาด 60 x 120 x 100 เซนติเมตร

1.5 ขั้นตอนการสร้างสรรค์

1.5.1 ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากสื่อ อินเทอร์เน็ต โทรทัศน์และ สัมภาษณ์ผู้บริโภค จากการลงพื้นที่สำรวจ เพื่อรวบรวมแนวความคิด ความรู้ต่างๆ จินตนาการ ที่ก่อให้เกิดแรงบันดาลใจที่เป็นข้อมูลเบื้องต้นทางความคิด

1.5.2 ค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับทฤษฎีวัฒนธรรมกับทฤษฎีการบริโภคเชิงสัญลักษณ์เกี่ยวกับการบริโภคสินค้าแบรนด์ต่างๆในสัญลักษณ์ของมนุษย์ชนชั้นกลาง

1.5.3 ศึกษารูปแบบผลงาน และวิธีการสร้างสรรค์ผลงานของศิลปินเซรามิกส์(Ceramins art), แนวจัดวาง(Installation art)และผลงานศิลปะที่ใช้จำนวนการซ้ำของผลงาน และศิลปินที่เป็นแรงบันดาลใจ

1.5.4 ความคิดถูกถ่ายทอดออกมาผ่านรูปแบบภาพร่าง (Sketch)

1.5.5 เตรียมวัสดุ อุปกรณ์ในการสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมรูปแบบจัดวาง ผ่านวัสดุเครื่องปั้นดินเผา ดิน อุปกรณ์ปั้น แป้นหมุน เตาเผา

1.5.6 สร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมแบบจัดวาง ทดลองและหาความเป็นไปได้ถึงวิธีการรูปแบบการจัดวางทางทัศนศิลป์ ที่ส่งผลถึงความรู้สึกการรับรู้การโอ้อวดสัญลักษณ์ของมนุษย์

1.5.7 สรุปผลการทำงาน ปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินการ

1.5.8 นำเสนอผลงานพร้อมเอกสารฉบับสมบูรณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์

ผู้วิจัยต้องการสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมรูปแบบจัดวางเพื่อตอบสนองและแสดงถึงสังคมฟุ่มเฟือยของการ บริโภควัตถุธรรมของสังคมยุคปัจจุบันนี้ ที่คนในสังคมที่มีฐานะระดับกลาง รวมถึงตัวผู้วิจัย ที่มีความอยากที่จะครอบครองวัตถุที่มีสัญลักษณ์หรือมูลค่าที่สูงเกินกว่าระดับสถานะของตนเองเพื่อที่จะอยากยกระดับของสถานะในปัจจุบันให้สูงขึ้นกว่าผู้คนรอบข้าง โดยการมีไว้โดยทำให้ตนเองอยู่ในสถานะที่ลำบาก ซึ่งคนที่มีฐานะระดับกลางรวมถึงตัวผู้วิจัยได้ตกอยู่ในสถานะของผู้บริโภคสัญลักษณ์หรือสัญลักษณ์

การบริโภคสินค้าในเชิงของสัญลักษณ์ หรือ ความหมายจากสินค้าทางวัฒนธรรมเป็นที่ได้รับความสนใจอย่างมากในช่วงยุคหลังสมัยใหม่ แนวคิดและทฤษฎีที่สามารถถูกนำมาอธิบายประกอบให้เห็นถึงภาพของเรื่องการบริโภคเชิง สัญลักษณ์ หรือความหมายสินค้าจากวัฒนธรรม คือ ทฤษฎีการบริโภคเชิงสัญลักษณ์ของ ฌอง โบดริยาร์ด(Jean Baudrillard)

2.1 ทฤษฎีการบริโภคเชิงสัญลักษณ์

การบริโภคสินค้านั้นตกอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์แห่งสัญลักษณ์ต่างๆ โดยทั่วไป สินค้าหนึ่งๆ จะมีองค์ประกอบ 2 อย่าง คือ คุณค่าของการใช้สอย และคุณค่าในการแลกเปลี่ยน (มูลค่าซื้อขายของสินค้านั้นๆ) แต่มีนักคิดชาวฝรั่งเศสคนหนึ่ง ได้กล่าว สินค้ายังมีคุณค่าเชิงสัญลักษณ์ด้วย นั่นคือ สินค้าสามารถสื่อ “สัญลักษณ์” บางอย่างได้และการที่เราอยากจะทำครอบครองสินค้านั้นไม่ได้มาจากประโยชน์ใช้สอยของมัน คือ ฌอง โบดริยาร์ด เป็นนักคิดชาวฝรั่งเศสต่อแนวคิดหลังสมัยใหม่ ชื่อของ ฌอง โบดริยาร์ด มักเป็นที่รู้จักจากการวิพากษ์วิจารณ์สังคมการบริโภคในยุคปัจจุบัน เป็นนักคิดที่มีลักษณะการวิพากษ์วิจารณ์ที่รุนแรง โบดริยาร์ด ได้ขยายความหมายของหน้าที่สินค้าเพิ่มเติม ถึงการแลกเปลี่ยนเชิงสัญลักษณ์ (Symbolic Exchange) นอกเหนือความหมายของมูลค่าใช้สอยและมูลค่าแลกเปลี่ยนในระบบเศรษฐกิจ และระบบตลาดผ่านตัวเงิน

รูปธรรมของสินค้า เป็นสิ่งที่ตัวบ่งบอกถึงความนิยมในการบริโภคและวัฒนธรรมในสังคมนั้นๆ แต่ตัวสินค้า และราคา ไม่สามารถจะใช้ค่าที่สามารถอธิบายอย่างลึกซึ้งได้ถึง สิ่งที่เป็นนามธรรมในเชิงลึกของสินค้าได้¹ “สัญลักษณ์(Sign)” นั้น เป็นสิ่งที่สามารถสร้างสรรค์ตัวตนได้อย่างอิสระ โดยไม่จำเป็นต้องมี หรือเคยเห็นของจริงมาก่อน ถึงจะสามารถสร้าง หรือมองเห็นสัญลักษณ์ เนื่องจากเพราะของจริงได้ถูกยุบรวมเข้าไปอยู่ในสัญลักษณ์แล้ว

¹ กาญจนา แก้วเทพ. 2541. การศึกษาสื่อมวลชนด้วยทฤษฎีวิพากษ์ : แนวคิดและตัวอย่างงานวิจัย.

สามารถที่จะสร้างสัญลักษณ์ต่อๆกันมาจากตัวของสัญลักษณ์เองโดยตรงได้ อย่างไม่จำเป็นที่ต้องมีความจริงมารองรับ รวมทั้งสามารถสร้างหรือแก้ไขปรับปรุงสัญลักษณ์ที่สร้างขึ้นมาแล้วให้เปลี่ยนแปลงไปได้จากที่ตัวระบบสัญลักษณ์ โดยตรง อย่างไม่จำเป็นที่จะต้องทำการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงที่ตัวของจริงหรือความจริงแต่อย่างใด

นักสัญวิทยา โรแลนด์ บาร์ตส์ (Roland Barthes) ได้ชื่อว่าเป็นนักสัญวิทยาที่โดดเด่น และนำต้นตอมากที่สุดในคนหนึ่ง บาร์ตส์ไม่หยุดนิ่งอยู่กับทฤษฎีหรือแนวความคิดใดเป็นการเฉพาะ มายาคติสำหรับบาร์ตส์ ไม่ใช่วัตถุ สิ่งของ ความคิด แต่เป็นระบบ ระเบียบและรูปแบบวิธีการสร้างความหมายหนึ่ง ที่ขึ้นกับเงื่อนไขทางประวัติศาสตร์เฉพาะชุดหนึ่ง มีขีดจำกัดของการใช้ และมีกระบวนการทำให้เกิดการยอมรับในสังคมวงกว้าง กล่าวคือ ให้ความสำคัญกับรูปแบบมากกว่าเนื้อหาสาระ เช่น มัดของดอกกุหลาบในฐานะที่เป็นสัญลักษณ์ สื่อถึงความชอบความหลงใหลในคนที่เรามอบดอกกุหลาบให้ มัดของดอกกุหลาบทำหน้าที่เป็นรูปสัญลักษณ์ ส่วนความหลงใหลคือความหมายสัญลักษณ์ และทั้งคู่ประกอบกันขึ้นเป็นสัญลักษณ์ คือมัดของดอกกุหลาบ มัดของดอกกุหลาบในฐานะที่เป็นสัญลักษณ์จึงมีความหมายคนละอย่างกับมัดของดอกกุหลาบของนักพืชสวนหรือแม่ค้าดอกไม้ซึ่งมีฐานะเป็นเพียงรูปสัญลักษณ์ แต่ไม่มีความหมายสัญลักษณ์ รูปสัญลักษณ์ที่ปราศจากความหมายสัญลักษณ์ก็ไม่ถือว่าเป็นสัญลักษณ์ นั่นคือ ในระบบสัญวิทยา ความหมายจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อมีองค์ประกอบครบ 3 ส่วนได้แก่ (1)รูปสัญลักษณ์ (2)ความหมายสัญลักษณ์ และ (3)สัญลักษณ์ เพียงแต่ประสบการณ์การรับรู้ในชีวิตประจำวันของเรามองเห็นเพียงสองส่วนคือ รูปสัญลักษณ์(ดอกกุหลาบ) กับความหมายสัญลักษณ์(ความหลงใหล) แต่มองไม่เห็นส่วนที่สาม คือสัญลักษณ์(ดอกกุหลาบที่บ่งบอกถึงความหลงใหล) บาร์ตส์เห็นว่าต้องไม่สับสนระหว่างดอกกุหลาบในฐานะที่เป็นรูปสัญลักษณ์ กับดอกกุหลาบในฐานะสัญลักษณ์ หรือที่รวมของรูปสัญลักษณ์กับความหมายสัญลักษณ์ รูปสัญลักษณ์เป็นสิ่งที่ว่างเปล่าหากไม่มีความหมายสัญลักษณ์มาเกาะเกี่ยว แต่สัญลักษณ์จะต้องมีความหมายเสมอ²

1.รูปสัญลักษณ์	2.ความหมายสัญลักษณ์	
	3.สัญลักษณ์	
	I รูปสัญลักษณ์	II ความหมายสัญลักษณ์
	III สัญลักษณ์	

ภาพแสดงความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับมายาคติ

สัญลักษณ์ คือสิ่งที่ช่วยเติมเต็มให้ตัวของสินค้า ที่ปกติแล้วอาจจะมีหรือไม่มีคุณค่าอยู่ในตัวเอง ทำให้สินค้ามีคุณค่าขึ้นมาใหม่ หรือมีความหมายเพิ่มเติมจากเดิมที่มีอยู่ ทำให้เกิดเป็น สินค้าสัญลักษณ์ (Sign

² ไชยรัตน์ เจริญสินโอสถ. 2555. สัญวิทยาโครงสร้างนิยม หลังโครงสร้างนิยม กับการศึกษารัฐศาสตร์.

พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิภาษา. น.131-133

Commodity) หรือ สินค้าทางวัฒนธรรม(Cultural Commodity) ทั้งนี้ สินค้าสัญลักษณ์ หรือ สินค้าทางวัฒนธรรม³ จึงสามารถเป็นได้ทั้ง สื่อและสาร ภายตัวเองได้ โดยสินค้าสัญลักษณ์ หรือ สินค้าทางวัฒนธรรมแตกต่างไปจากสินค้าแบบปกติทั่วไป คือ เมื่อบริโภคจนหมดแล้ว คุณค่าของการใช้สอย และคุณค่าในการแลกเปลี่ยน(มูลค่าซื้อขายของสินค้านั้นๆ) ก็จะหมดตามไป แต่คุณค่าทางสัญลักษณ์ หรือ ความหมาย ทางจิตใจ ซึ่งมีส่วนผสมระหว่างการแลกเปลี่ยนเชิงสัญลักษณ์ และค่าของสัญลักษณ์ ที่เป็นสิ่งสำคัญของสินค้าทางสัญลักษณ์ หรือสินค้าทางวัฒนธรรมนั้น จะไม่หมดไปพร้อมกับตัวสินค้าที่บริโภค แต่จะยังคงติดอยู่ในจิตใจของผู้บริโภค ให้ความหมายอีกทางหนึ่งคือ สินค้าทั่วไปกับสินค้าทางสัญลักษณ์หรือสินค้าทางวัฒนธรรมนั้น มีความแตกต่างกันอยู่ สินค้าทั่วไปจะให้ผลกระทบเพียงระดับกายภาพเท่านั้น แต่สินค้าทางสัญลักษณ์หรือสินค้าทางวัฒนธรรมมีผลกระทบไปถึงระดับจิตวิญญาณ ที่เรียกว่า Spiritual Commodity ของผู้บริโภค

2.2 การบริโภค : สังคมแห่งสัญลักษณ์

ในยุคปัจจุบัน โลกหลังสมัยใหม่(postmodern world) ที่เราต้องเผชิญกับภาวะความหลากหลายของตัวตน(multiple self)อย่างไม่เคยเป็นมาก่อน รวมไปถึงการที่ทุกสิ่งทุกอย่างได้ถูกทำให้มาถึงยุคที่ตัวสินค้าเองกลับกลายเป็นวัฒนธรรมหลักในอีกทางหนึ่ง วัฒนธรรมก็หนีไม่พ้นจากการถูกทำให้กลายเป็นสินค้า ดูเหมือนว่าความก้าวหน้าของพลังการผลิต(productive force) ในศตวรรษที่ 20 ทำให้เราตกอยู่ในภาวะการผลิตล้นเกิน(overproductive force) ส่งผลให้เกิดความไม่ลงรอยกันระหว่างความต้องการและการผลิต ดังนั้นปัญหาใหญ่สำหรับทุนนิยม ก็คือมันจะปลุกปั่นกระตุ้นการบริโภคให้เกิดขึ้นได้อย่างไร ซึ่งตรงนี้ Jean Baudrillard (1929-2007) ใน The Consumer Society (1999) ได้มองว่าปัญหาพื้นฐานของทุนนิยมได้เป็นเรื่องของการหากำไรสูงสุด (profit maximization) และการทำให้การผลิตภาพที่ไร้ขอบเขตจำกัด (unlimited productivity) และความต้องการที่จะกำจัด (dispose) ผลผลิตนั้นออกไปต่างหาก ในสถานการณ์ที่ความเจริญเติบโตของความต้องการและการผลิตที่ไม่สมดุลกันอย่างมาก ระบบจำเป็นต้องหาทางออกโดยต้องผลิตความพอใจ และไม่พึงพอใจอันหลากหลายออกมาเพื่อกระตุ้นให้เกิดการบริโภค ความต้องการของเราที่แท้จริงก็คือผลผลิตของระบบการผลิตนั่นเอง⁴

ทั้งนี้คือกลยุทธ์ทางเศรษฐกิจที่ถูกวางแบบแผนมาอย่างแยบยล เป็นแผนการทางตลาดที่ผู้ผลิตอยู่เบื้องหลังคอยชักนำผู้บริโภคไปในแนวทางที่พวกเขาต้องการ ที่สร้างอัตลักษณ์เชิงคุณค่าให้วัตถุของตน ที่เรียกว่าสินค้า เป็นสิ่งที่ผู้บริโภคส่วนใหญ่ไม่สามารถที่จะปฏิเสธในสัญลักษณ์ที่พวกเขาสร้างขึ้นมาได้

³ ธาตรี ใต้ฟ้าพล. 2546. ยุคหลังสมัยใหม่ The Milestone. ม.ป.ท.: ม.ป.พ. น.73

⁴ นรชิต จิรสิทธิ์ธรรม. 2553. โปสต์โมเดิร์นกับเศรษฐศาสตร์ : บทวิพากษ์สมมติฐานความมีเหตุผลทางเศรษฐ

เพราะคุณค่าเชิงสัญลักษณ์ที่ผู้ผลิตได้สร้างไว้นั้น ยากที่ผู้บริโภค รวมถึงตัวผู้วิจัยจะปฏิเสธลงได้ สินค้าบางชนิดที่ไม่ได้มีคุณค่าของประโยชน์ใช้สอยมากนัก แต่กลับมีคุณค่าในเชิงของอารมณ์ในสิ่งที่ผู้บริโภคครอบครอง เปรียบเสมือนการได้ข่าวประกาศถึงสินค้าชนิดนั้นๆ เช่น คนมองเสื้อผ้าแฟชั่นมากกว่าคนสวมใส่ ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสินค้าของเครื่องใช้มีหลากหลายมิติ ไม่ได้มีไว้เพื่อมองเห็นแต่อย่างเดียว⁵ เช่น ในกีฬาพยายามทำให้คนรู้สึกผูกพันทางอารมณ์กับกีฬาและการออกกำลังกาย ขณะที่สตาร์บัคส์ทำให้เห็นว่ากาแฟผูกโยงเข้ากับชีวิตของผู้คนอย่างไร และนั่นก็คือโอกาสในการเพิ่มพลังทวีคูณทางอารมณ์ ที่ยิ่งใหญ่ช่วยต่อยอดไปถึงเป้าหมายอันยิ่งใหญ่ของประสบการณ์นั้นๆ ไม่ว่าจะเป็นการทำให้เล่นกีฬาและออกกำลังกายอย่างเต็มที่ที่สุด หรือการยืนยันว่ากาแฟถ้วยที่กำลังคิมนั้นมีความหมายจริงๆ

นี่เองคือความลับเบื้องหลังความสำเร็จในช่วงปลายทศวรรษ 1980 ต่อดันทศวรรษ 1990 วอลล์สตรีทสรุปว่า ยี่ห้อน่าจะยังใช้การได้ดีราวเท่าที่พวกเขาเชื่อมั่นในหลักการสร้างแบรนด์อย่างแน่นหนาและไม่สิ้นคลอนเพียงชั่วข้ามคืนประโยคที่ว่า “ต้องแบรนด์ ไม่ใช่สินค้า” ก็กลายเป็นคำปลุกระดมในยุคฟื้นฟูการตลาด ซึ่งนำโดยบริษัทเลือดใหม่ที่มองว่าตนเป็น “นายหน้าค้าความหมาย” แทนที่จะเป็นผู้ผลิตสินค้า สิ่งที่เปลี่ยนไปก็คือแนวคิดเกี่ยวกับสิ่งที่กำลังถูกขาย ทั้งในแง่ของโฆษณาและการสร้างแบรนด์ กรอบคิดเก่ามองว่าตลาดคือการขายผลิตภัณฑ์ แต่กรอบคิดใหม่บอกว่าตัวผลิตภัณฑ์ต้องอยู่ข้างหลังสินค้าตัวจริงซึ่งก็คือแบรนด์เสมอ และการขายแบรนด์ก็ต้องการองค์ประกอบพิเศษที่เรียกได้ว่าเป็นองค์ประกอบเชิงจิตวิญญาณเท่านั้น⁶ สินค้าที่จะเฟื่องฟูในอนาคตต้องไม่นำเสนอตัวเองในฐานะ “ของซื้อของขาย” แต่ในฐานะแนวคิด นำเสนอแบรนด์ในฐานะประสบการณ์และไลฟ์สไตล์

ดังที่กล่าวไว้ในบริบทหลังสมัยใหม่ผู้บริโภคได้ถูกดึงเข้ามามีส่วนร่วมกับสินค้าเพิ่มมากขึ้น เมื่อเป็นเช่นนี้แล้วการผลิตสินค้าที่มีลักษณะเปิดที่ไม่มีวันจบ (open-end product) จึงเป็นกลยุทธ์ที่เปิดช่องให้แก่อุบัติการณ์ในการสร้างสรรค์ประสบการณ์หรือเอกลักษณ์ได้ตามความพอใจมากกว่าจะเป็นสินค้าที่มีความเสร็จสิ้นในตัวเอง การบริโภคไม่ใช่จุดจบอีกต่อไป แต่เป็นหนึ่งในกระบวนการผลิตสัญลักษณ์ให้แก่ปัจเจกชน กระบวนการทางสัญลักษณ์เกิดขึ้นเมื่อเราได้บริโภคสินค้าเข้าไป เราต่างอยู่ในวาระทางสังคมที่การบริโภคกลายเป็นส่วนนำการบริโภคไม่ใช่จุดจบหรือเป้าหมายของห่วงโซ่ทางเศรษฐกิจ หากแต่เป็นกิจกรรมที่ปัจเจกชนไว้ใช้นิยามตัวเองระหว่างกัน หรืออาจจะบอกได้ว่าการบริโภคนั้นเข้ามาแทนที่ความสัมพันธ์ของมนุษย์ การบูชาวัตถุ(สินค้า) กลายมาเป็นอุดมคติหลักที่ทุกคนต่างพิสูจน์ตัวเองผ่านวัตถุภายใต้ตรรกะแห่งความแตกต่าง ซึ่งเราพยายามบริโภคเพื่อหลุดพ้น แต่หาว่าไม่ว่ามันไม่มีหมดและไม่มีทางที่เราจะหลุดพ้นไปได้เลย นั่นเพราะสัญลักษณ์จะคอยปลุกปั่นความต้องการ

⁵ ธเนศ วงศ์ยานนาวา. 2558. ปฏิวัติบริโภค : จากสิ่งของฟุ่มเฟือยมาสู่สิ่งที่จำเป็น. พิมพ์ครั้งที่ 2.

กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สยามปริทัศน์. น.61

⁶ นาโอมิ โคลน. 2555. โนโลโก้. แปลโดย เพ็ญญา หงส์ทอง. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ฟ้าเดียวกัน. น.35-36

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อใช้ในการศึกษาวิจัย เมื่อผู้ใดเห็นประโยชน์ของเอกสารนี้แล้ว
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ของเราอยู่ตลอดเวลา แม้เราจะเชื่อว่าเมื่อบริโภคเข้าไปแล้วอาจจะทำให้เจ็บ สามารถหลุดพ้นได้ แต่อีกไม่นานระบบก็สร้างความไม่พอใจใหม่ๆ ขึ้นมากระตุ้นการบริโภคอีก⁷

ซึ่งนี่คือสิ่งที่ผู้ผลิตต้องการให้มีอยู่ในตัวของสินค้าที่พวกตนได้สร้างขึ้น เพื่อเพิ่มมูลค่าทางจิตใจ เพื่อให้ผู้บริโภคที่ได้ครอบครองสินค้าของตนนั้น กลับมาบริโภคสินค้าเหล่านั้นอีก ต่อๆไป เท่าที่ผู้ผลิตต้องการ สิ่งนี้ผู้วิจัยเรียกว่า วัฏจักรของการบริโภค เช่น สินค้าที่ออกมาในปี ผู้บริโภคถือว่าเป็นสินค้าใหม่ มีความแตกต่างจากของเดิมที่ครอบครองอยู่ ทั้งรูปร่าง รูปร่างหรือแม้แต่ประโยชน์ใช้สอยที่เพิ่มเติมจากเดิมไม่มากนัก ควรค่าแก่การมีไว้ให้ครอบครอง เหตุเพราะไม่เหมือนของเดิมจากสิ่งที่ตนครอบครองอยู่มากนั้น แต่พอซื้อไว้ในครอบครองก็เกิดความพึงพอใจในสิ่งที่ตนครอบครองอยู่ แต่ความพึงพอใจนั้น จะอยู่กับตัวผู้บริโภคได้นานมากแค่ไหนนั้น ถ้าในเดือนถัดมา หรือปีต่อมา ผู้ผลิตได้ผลิตสินค้าตัวใหม่ออกมาอีก สินค้าตัวนี้ก็มีความคล้ายกับสินค้าตัวก่อน แต่ถูกปรับเปลี่ยนลักษณะภายนอก หรือประโยชน์ใช้สอยที่ถูกเพิ่มเติม ความพึงพอใจเดิมก็จะถูกทำลายและผู้บริโภคก็จะกลับมาบริโภคสินค้าชิ้นใหม่อีกต่อไป เหตุการณ์เหล่านี้ได้เกิดขึ้นซ้ำๆ ทำให้เป็นวัฏจักรที่เคยชินไปแล้วสำหรับสังคมยุคปัจจุบัน

2.3 สังคมการบริโภค : ขนชั้น

มุมมองของการการบริโภคของผู้คนในสังคมปัจจุบันนั้น ราคาของสินค้าและรายได้ที่ได้รับนั้น มีความแปรผันอยู่ตลอดเวลา การบริโภคในประเทศด้อยพัฒนา ก็คือการลอกเลียนแบบ การบริโภคสังคมที่ก้าวหน้า โดยยอมรับรูปแบบ แบบแผนการบริโภคของสังคมนั้นเข้ามาในประเทศของตน ผู้บริโภคต้องการความแตกต่างในแง่ของความหมายทางสังคม โดยมองประโยชน์ใช้สอยของสินค้าเป็นเรื่องรองลงไป thorstein Veblen ได้เสนอทฤษฎี การบริโภคเพื่อโอ้อวด ผู้บริโภคมีรูปแบบการบริโภคที่แตกต่างคนอื่น เพื่อให้ตนเองนั้นอยู่ตำแหน่งที่สูงกว่าในโครงสร้างทางสังคม คือการบริโภคให้เป็นจุดสนใจนั่นเอง การใช้จ่ายที่มากขึ้น บ่งบอกถึงสถานะที่สูงขึ้น เช่น บางคนต้องใช้กระเป๋าที่มามีราคาสูงกว่าที่ตนเองควรจะมี เพราะวัตถุที่เรียกว่ากระเป๋าไม่ได้ทำหน้าที่เพียงแค่ คุ้มใส่สัมภาระ แต่เป็นหนึ่งในเครื่องมือที่ใช้บ่งบอกถึงสัญลักษณ์ ที่เรียกว่า การเพิ่มระดับสถานะของตนเอง สินค้าจำพวกนี้ถูกเรียกว่า สินค้าที่มองเห็นทางสังคม ไม่ใช่ สินค้าที่บริโภคเป็นการส่วนตัว

thorstein Veblen ได้แบ่งชนชั้นทางสังคมออกเป็นสองกลุ่มด้วยกัน คือ ขนชั้นสบาย ที่มีผลตอบแทนจากทรัพย์สินของตนเอง และชนชั้นทำงาน ที่ต้องทำงานสะสมทรัพย์สินเพื่อยกระดับของตน โดยชนชั้นสบายจะแสดงสถานภาพทางสังคมของตนผ่านการบริโภค อันได้แก่กิจกรรมในการ

⁷ นรชิต จิรสิทธิ์ธรรม. 2553. โปสตีโมเดิร์นกับเศรษฐศาสตร์ : บทวิพากษ์สมมติฐานความมีเหตุผลทางเศรษฐศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิภาษา. น.143.

พักผ่อนและใช้จ่ายเพื่อซื้อสินค้าหรือบริการ ภายใต้ทฤษฎีการบริโภคเพื่อโอ้อวด รูปแบบการบริโภคจะมีลักษณะที่เป็นพลกระทบจากบนสู่ล่าง กล่าวคือคนในแต่ละชนชั้นต่างพยายามที่จะเลียนแบบการบริโภคของชนชั้นที่สูงกว่า ส่วนชนชั้นที่อยู่สูงกว่าก็พยายามที่จะแสวงหาการบริโภคสินค้าใหม่ หรือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมบริโภคไปเรื่อยๆ เพื่อให้เกิดความแตกต่างจากชนชั้นอื่นๆ ในสังคม โดยที่กระบวนการดังกล่าวเกิดขึ้นอย่างไม่มีที่สิ้นสุด ท้ายที่สุดแล้วประเด็นสำคัญของ thorstein Veblen ก็คือ การบริโภคเพื่อโอ้อวดนั้นไม่ได้อยู่ภายใต้กรอบแห่งการแสวงหาความพอใจสูงสุดของเศรษฐศาสตร์ หากแต่เป็นการแสดงออกซึ่งความหมายทางสังคมของตน โดยกิจกรรมการบริโภคเป็นสิ่งที่อิงกับเงื่อนไขทางประวัติศาสตร์ สังคม วัฒนธรรม ฯลฯ

ซึ่งชนชั้นทำงานที่อยู่ในฐานะระดับกลางที่ต้องแสวงหาสิ่งที่สามารถทำให้ตนนั้น พื้นฐานที่ตนเป็นอยู่ เป็นสิ่งที่คนส่วนใหญ่ในสังคมกำลังทำรวมถึงตัวของวิจัยเอง ซึ่งกระบวนการเลียนแบบเพื่อที่ตนจะได้แตกต่างจากผู้อื่นนั้น เพื่อต้องการที่จะก้าวข้ามไปอยู่ในการบริโภคของชนชั้นนำ ซึ่งชนชั้นนำเองนั้นก็พยายามที่จะแสวงหาการบริโภคใหม่ๆ ที่แตกต่าง เพื่อสร้างจุดเด่นโดยอาศัยเรื่องความแตกต่างทางสังคมนี้ออกไปจากที่เคยเป็นอยู่ การบริโภคในลักษณะนี้เริ่มมีความซับซ้อนขึ้นเรื่อยๆ

2.5 อิทธิพลทางความคิดจากศิลปิน

2.5.1 ศิลปิน Tony Cragg

ภาพที่ 2.1 รูปภาพศิลปิน Tony Cragg

ที่มา : [https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Tony_Cragg_\(cropped\).jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Tony_Cragg_(cropped).jpg)

Tony Cragg เกิดที่เมืองลิเวอร์พูล ในสหราชอาณาจักร เมื่อปี 1949 เขาอยู่อาศัยและทำงานที่Wuppertal ประเทศเยอรมัน ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1977 เขาสำเร็จการศึกษาปริญญาศิลปะบัณฑิต จากโรงเรียนศิลปะวิมเบิลตัน กรุงลอนดอน สหราชอาณาจักร ในปี 1973 และสำเร็จปริญญาโท สาขาศิลปะ จาก Royal College of Art กรุงลอนดอน สหราชอาณาจักร ในปี 1977 Tony Cragg เป็นเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประติมากรที่สำคัญที่สุดคนหนึ่งของโลก เป็นผู้ผลักดันให้หาความสัมพันธ์ใหม่ๆ ระหว่างผู้คนและวัตถุต่าง ๆ ในโลกนี้ ไม่มีข้อจำกัดในการใช้วัสดุในงานของเขาฉันใดก็ไม่มีข้อจำกัดในเรื่องของแนวคิดหรือรูปแบบที่เขาอาจจะคิดขึ้นมาได้ฉันนั้น ในยุคแรก ๆ งานจำนวนมากของเขาแสดงให้เห็นถึงการแบ่งประเภทความเข้าใจที่มีต่อโลกนี้ และเขายังบอกด้วยว่า เขามองวัตถุที่คนประดิษฐ์ขึ้นว่า เป็นเหมือน “ซากฟอสซิลที่จะไขไปสู่อดีตกาลซึ่งคือปัจจุบันกาลของเรา” (หมายถึงเมื่อมองมาจากอนาคต) ดังนั้นการจัดพื้นที่และฝาผนังที่เขาได้เริ่มต้นทำขึ้นในช่วงทศวรรษที่ 1980 จึงมีเส้นที่เลื่อนรวงระหว่งการจัดภูมิทัศน์ด้วยน้ำมือมนุษย์กับการกระทำของธรรมชาติ พวกเขาได้สร้างสรรค์โครงร่างของบางสิ่งที่เป็นที่คุ้นเคยกันดีอยู่ในขณะที่มีบางส่วนอันเป็นส่วนสนับสนุนนั้นมีความสัมพันธ์อยู่กับทั้งหมดจากยุคแรก ๆ ของเขา Cragg ยังคงมีความสนใจที่ลึกซึ้งในเรื่องของวิทยาศาสตร์และประวัติศาสตร์ธรรมชาติ และยังคงทำงานเหมือนกับเป็นชายหนุ่มที่ทำงานเป็นนักเทคนิคในห้องทดลองของสมาคมวิจัยผลิตภัณฑ์ยางธรรมชาติ (the National Rubber Producers Research Association ในระหว่างปี 1966–68) ประการณนั้นได้ถูกสะท้อนให้เห็นถึงพลังอำนาจของความคิดที่เขามีต่อวัตถุต่างๆ เขาบอกว่า “ผมมองวัสดุหรือวัตถุใด ๆ ก็ตามเหมือนกับว่ามีลูกโป่งที่บรรจุข้อมูลต่าง ๆ อยู่รอบๆ วัตถุนั้น ๆ” (1992). สำหรับตัวเขาแล้วรูปแบบและความหมายนั้นต่างก็พึ่งพากัน การเปลี่ยนแปลงใด ๆ ที่เกิดขึ้นกับรูปแบบขย้อมเปลี่ยนแปลง “ลูกโป่งบรรจุข้อมูล” นั้นด้วยและในทางตรงกันข้ามก็เช่นเดียวกัน ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ในวัตถุขย้อมเปลี่ยนแปลงความหมายและความสำคัญไปด้วย Cragg เข้าใจงานประติมากรรมในฐานะที่เป็นการศึกษาว่าวัสดุและรูปทรงวัตถุมีผลกระทบต่อกันอย่างไรและทำให้เกิดความคิดและอารมณ์ของเราได้อย่างไร

ภาพที่ 2.2 Cumulus, 1998, Glass, Unconfirmed, ขนาด 2650 x 1200 x 1200 mm

ที่มา : <http://magazynszum.pl/tony-cragg-rzezba-w-centrum-rzezby-polskiej-w-oronsku/>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Cumulus เป็นงานที่สร้างขึ้นจากวัสดุที่เป็นแก้วมาประกอบกันเป็นรูปทรงคล้ายกับลูกบาศก์ จากนั้นใช้การพันทรายเมื่องานสำเร็จแล้วทำให้แฉกแก้วนั้นดูเป็นสีขาวนํ้านมและมีแสงผ่านได้น้อย ขึ้นงานสร้างเป็นชั้นลดหลั่นกันลงมามีทั้งแก้ว แฉก แก้ว ขวดหลายขนาด และชามนำมาจัดวางอยู่บนงาน แล้วซ้อนกันขึ้นไปเป็นชั้น ๆ คล้าย ๆ กับการซ้อนกันของชั้นเค้กแต่งงาน บรรดาภาชนะใส่ของเหลวที่นำมาใช้นั้นเป็นผลิตภัณฑ์ที่ทำขึ้นในเชิงพาณิชย์ซึ่งมีรูปทรงและขนาดต่างกัน จากแก้วเหล้าที่มีขนาดซึ่งเล็กมากมาจนถึงแจกันทรงกระบอกที่มีขนาดใหญ่โตมาก การพันทรายไว้ที่พื้นผิวของวัสดุทำให้นักถึงกระบวนการกัดกร่อนที่ช้าลงเร่งให้เกิดขึ้นได้ที่นี่ด้วยการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ ถึงแม้จะปรากฏให้เห็นว่า ชั้นของภาชนะใส่ของเหลวเหล่านั้นช่วยค้ำขึ้นวางแก้วด้านบนเอาไว้ซึ่งจะมีการวางภาชนะซ้อนขึ้นไปอีก ความจริงแล้วชั้นวางค้ำเอาไว้ด้วยอิฐแก้วรูปสี่เหลี่ยมซึ่งเป็นตัวก่อรูปหลักที่อยู่ตรงศูนย์กลางของชิ้นงานประติมากรรม ความหมายของชื่อผลงานที่มีชื่อว่า Cumulus เป็นการสะสมคำที่ใช้อธิบายวิธีการทำงานประติมากรรมของ Cragg แน่แน่นอนว่ามันยังอ้างอิงไปถึงการก่อตัวของเมฆซึ่งปรากฏให้เห็นได้บ่อย ๆ บนท้องฟ้าในฤดูร้อน (Cumulus คือชื่อเมฆชนิดหนึ่ง – ผู้แปล) ส่วนความโค้งของภาชนะที่ตอนนี้เป็นสีขาวนํ้านมไปแล้วทำให้นักถึงความอ่อนนุ่มเหมือนกันลึกลับของปุยมะเข็ญลึกลับ

ภาพที่ 2.3 ชื่อผลงาน : New Stones, Newton's Tones, 1982, ขนาด 200 x 500 cm

ที่มา : <https://neatlyart.wordpress.com/2013/06/05/tony-cragg/>

งานจำนวนมากของ Cragg ทำมาจากวัสดุที่พบเห็นได้โดยทั่วไป อาทิเช่น วัสดุก่อสร้างที่ไม่ได้ใช้แล้ว หรือข้าวของเครื่องใช้ในบ้านที่เลิกใช้แล้ว ในช่วงทศวรรษที่เจ็ดสิบเขาใช้เทคนิคพื้น ๆ ได้แก่ การวางตั้งซ้อน ๆ กัน, การทำให้แตกออก, การบดให้ละเอียด เพื่อใช้สร้างชิ้นงานประติมากรรม ต่อมาเขาหันมาใช้วัสดุดั้งเดิม เช่น ไม้ บรอนซ์ และหินอ่อน เพื่อใช้ในการสร้างสรรค์ชิ้นงานในรูปทรงแบบเรียบง่าย อาทิเช่น รูปทรงของหลอดทดลองที่ใช้ในห้องแลป ในการให้สัมภาษณ์กับ Robert Ayers จาก ARTINFO เมื่อปี 2007 Cragg ได้บอกว่า “มีความคิดที่ว่าประติมากรรมนั้นเป็นงานซึ่งอยู่หนึ่งหรือบางทีก็อาจจะตายไปแล้ว แต่ผมรู้สึกในทางตรงกันข้ามอย่างสิ้นเชิง ผมไม่ใช่คนที่เคร่งศาสนา – ผมเป็นพวกวัตถุนิยม – และสำหรับผมแล้ววัตถุต่าง ๆ นั้นเป็นสิ่งที่น่าตื่นตาตื่นใจและลึกลับเป็นที่สุด เมื่อผมเข้ามาทำงานประติมากรรม ผมก็มองหาระบบของความเชื่อ หรือจริยธรรมในวัตถุ ผมต้องการให้วัตถุนั้น มีพลวัต เพื่อผลักดัน เคลื่อนที่ และเติบโต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.4 ชื่อผลงาน : Wild Relatives, 2006 , wood, Lisson Gallery, London

ที่มา : <http://www.tony-cragg.com/?/sculptures/2005-2009/2086>

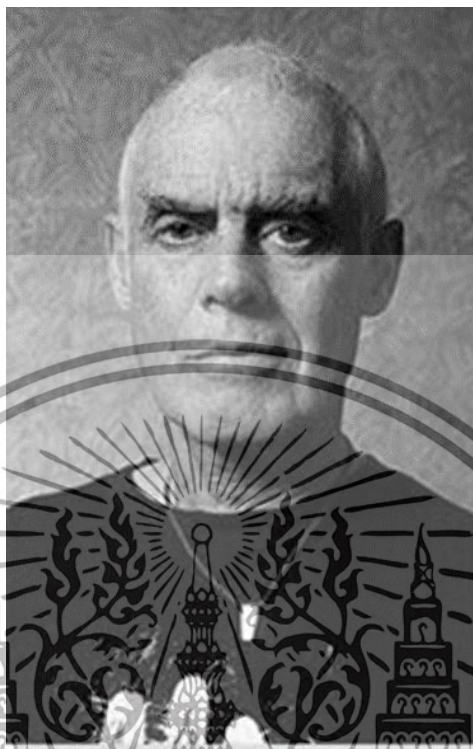
กล่าวโดยสรุปได้ว่า Tony Cragg เป็นประติมากรคนหนึ่งที่ไม่มียึดติดในการใช้วัสดุในงานของเขา และไม่มีข้อจำกัดในเรื่องของแนวคิดหรือรูปแบบที่ตายตัว เขาใช้เทคนิคพื้น ๆ เช่น การวางตั้งซ้อน, การบิดรูปทรงให้แตกต่างจากรูปทรงเดิม, ทำให้แตก หรือการนำวัสดุเหล่านั้นนำมาประกอบสร้างจนทำให้เกิดรูปแบบใหม่ โดยรูปแบบผลงานในช่วงแรกจะเป็นการนำวัสดุมาจัดวางซ้ำๆจนเกิดรูปแบบใหม่ แต่ในช่วงหลังนั้นผลงานของเขา จะเป็นรูปแบบของประติมากรรมชิ้นเดียวที่มีลักษณะของการพริ้วไหวซึ่งลักษณะงานเช่นนี้ ศิลปินได้นำมาใช้จนถึงปัจจุบัน

2.5.2 ศิลปิน Richard Long

Richard Long (ริชาร์ด ลอง) เป็นจิตรกร ประติมากรและช่างภาพชาวอังกฤษ เขาเป็นที่รู้จักในฐานะหนึ่งในศิลปินภูมิศิลป์หรือธรรมชาติศิลป์ชาวอังกฤษที่ยอดเยี่ยมและมีชื่อเสียงที่สุด ลองเป็นศิลปินเพียงคนเดียวที่ได้รับการเสนอชื่อให้เข้าชิงรางวัลเทอร์เนอร์ถึง 4 ครั้ง เขามีชื่อเสียงจากการที่เขาได้ปฏิเสธการเข้ารับรางวัลในปี 1984 ซึ่งเขาถูกเสนอชื่อให้เข้าชิงรางวัลนี้ในปี 1984, 1987 และ 1988 และในที่สุดเขาก็ได้รับรางวัลเทอร์เนอร์ในปี 1989 จากผลงาน White Water Line

ลองสร้างผลงานที่มีชื่อเสียงระดับนานาชาติระหว่างปี 1970 ผลงานที่สร้างเป็นผลมาจากมหากาพย์การเดินทาง สิ่งเหล่านี้พาเขาผ่านไปบนขอบและพื้นที่ห่างไกล ในประเทศอังกฤษ หรือไปไกลจากบ้านของเขาไปยังที่ราบของประเทศแคนาดา มองโกเลียและโบลิเวีย เขาเดินไปในช่วงเวลาที่แตกต่างกัน เพื่อเหตุผลที่ต่างกัน บางครั้งสิ่งเหล่านี้ถูกกำหนดแนวทางและความคิดไว้ก่อนล่วงหน้าแล้ว บางครั้งเขาแทนที่ด้วยการทำเครื่องหมายลงบนพื้นหรือปรับเปลี่ยนลักษณะหน้าตาของสถานที่โดยการวางเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ก้อนหิน ซึ่งเป็นตัวอย่างหรือการสร้างร่องรอยแบบง่าย ๆ ยิ่งไปกว่านั้นในปี 1981 ลองได้สร้างงานศิลปะจากโคลนขึ้น

ภาพที่ 2.5 รูปภาพศิลปิน Richard Long

ที่มา : <http://www.theartstory.org/artist-long-richard.htm>

เกือบ 40 ปีที่ผ่านมา งานของเขายังคงดำเนินต่อไป เกี่ยวกับการโต้แย้งด้วยเหตุผลระหว่างการทำงานที่อิสระและการทำงานที่มีอายุสั้นไม่ว่าที่ไหนก็ตามในโลกกว้างนี้และนำกลับมายังพื้นที่สาธารณะของที่ว่างทางศิลปะ และบันทึกลงหนังสือ โดยใช้วัสดุเช่น หิน โคลนและน้ำ ในรูปแบบภาพถ่าย และงานลายลักษณ์อักษร

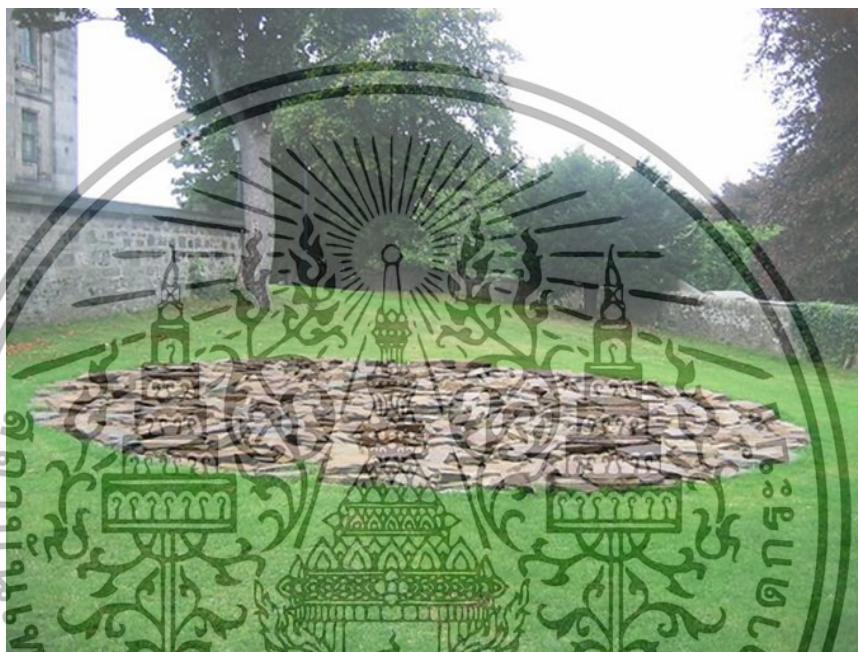

ภาพที่ 2.6 ชื่อผลงาน : CORNISH SLATE LINE, TATE GALLERY LONDON (1990)

ที่มา : <http://www.tate.org.uk/art/artworks/long-cornish-slate-ellipse-ar00703>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาดูเท่านั้น ไม่นับญาติเห็นไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ริชาร์ดลอง ได้สร้างเลนส์ชั่วคราวในแนวนอน มันเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานของเขา ซึ่งอยู่บนพื้นฐานของการเดินในชนบท โดยส่วนใหญ่ของการทำงานของเขาจะทำในสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติกลางแจ้งและเป็นที่รู้จักกันผ่านทางภาพถ่าย, ข้อความทำงานและแผนที่ยาว เขายังสร้างประติมากรรมถาวรมากขึ้น โดยนำหินหรือไม้เข้าไปในแกลลอรี่และการจัดเรียงไว้บนพื้นในรูปทรงเรขาคณิตที่เรียบง่าย CORNISH SLATE LINE เป็นหนึ่งในผลงานเหล่านี้ เป็นงานในร่ม ซึ่งในก้อนหินที่มีรูปร่างที่แตกต่างกันมาจากเหมืองหินชนวนคอร์นิช จะถูกจัดเรียงบนพื้นภายในรูปทรงของวงรี

ภาพที่ 2.6 ชื่อผลงาน : MacDuff Circle (2002), by Richard Long in the grounds of the Dean Gallery, Edinburgh (National Galleries of Scotland)

ที่มา : <https://www.buitenbeeldinbeeld.nl/Edinburgh/Long.htm>

ลองมักจะทำงานแบบภูมิทัศน์ แต่บางครั้งก็ใช้วัสดุธรรมชาติในแกลลอรี่ ขนาดรูปปั้นของเขาจะขึ้นอยู่กับว่าแสดงในที่เฉพาะหรือกลางแจ้ง งานกลางแจ้งและในร่มของเขาจะประกอบไปด้วยธรรมชาติ, ภูมิทัศน์เป็นหัวใจสำคัญของงาน แต่ในโลกของศิลปะคนส่วนใหญ่มักจะนิยมงานที่อยู่ในพื้นที่ปิด แต่เขาปรารถนาที่จะเสนอผลงานในที่สาธารณะมากกว่า แผนที่และตำราซึ่งเป็นผลงาน

ผมขอความจริงที่ว่าทุกคนเป็นหินที่แตกต่างกัน และมาจากต่างที่ ในลักษณะเดียวกับลายนิ้วมือหรือเกล็ดหิมะมีความเป็นเอกลักษณ์ในตนเอง เพราะฉะนั้นจึงไม่มีทางที่วงกลมสองวงจะสามารถเหมือนกันในงาน และงานของผมสามารถสร้างขึ้นได้ใหม่เสมอ หากแต่จะต่างกันในเรื่องของขนาดและสถานที่และมันก็จะกลายเป็นงานใหม่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

การดำเนินการสร้างสรรค์

การดำเนินการสร้างสรรค์ผลงานของผู้วิจัยนั้น เป็นกระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลแนวคิดและวิธีการเข้าสู่กระบวนการทางทัศนศิลป์เพื่อนำไปต่อยอดในการสร้างสรรค์ผลงานขั้นตอนสร้างสรรค์เป็นการทำงานเชิงปฏิบัติในการสร้างความสัมพันธ์ทางความคิด เทคนิควิธีการรวมถึงรูปแบบการนำเสนอสื่อออกมาเป็นผลงานทัศนศิลป์ ดังนั้นกระบวนการขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานจึงเป็นความรู้ที่สำคัญยิ่ง ก่อให้เกิดประโยชน์ไม่มากนักน้อยแก่ผู้ที่สนใจ ในการสร้างสรรค์ผลงานในครั้งนี้แบ่งออกเป็น 4 ระยะเวลา กระบวนการสร้างงานศิลปะ แบ่งออกเป็น 4 ระยะเวลา

1. เรื่องราวที่สนใจ
2. รวบรวมค้นคว้าข้อมูล
3. แบบร่างความคิด
4. การสร้างผลงาน

3.1 เรื่องราวที่สนใจ : จุดเริ่มต้น

1. การบริโภคสินค้าในยุคปัจจุบัน
2. คุณค่าของสัญลักษณ์(แบรนด์สินค้า)
3. การบริโภคเชิงสัญลักษณ์

ทุกวันนี้ วัฒนธรรม สังคม และผู้คนเริ่มเปลี่ยนไป อย่างการซื้อสินค้านั้น หลายคนไม่ได้ซื้อเพราะประโยชน์ใช้สอยหรือใช้งานจริงๆ แต่ซื้อเพียงสัญลักษณ์เพื่อให้มันเป็นตัวแทนบ่งบอกบางสิ่งบางอย่างแทนตัวตน สังคมที่มีฐานะระดับกลาง ที่มีความอยากที่จะครอบครองวัตถุที่มีสัญลักษณ์หรือมูลค่าที่สูงเกินกว่าระดับสถานะของตนเองเพื่อที่จะอยากยกระดับของสถานะในปัจจุบันให้สูงขึ้นกว่าผู้คนรอบข้างได้ตกอยู่ในสถานะของผู้บริโภคสัญลักษณ์หรือสัญลักษณ์

3.2 รวบรวม : ค้นคว้า

3.2.1.ศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่จะนำมาใช้ในการวิเคราะห์โดยใช้แหล่งค้นคว้าดังนี้

- สำนักหอสมุดสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
- อาจารย์ที่ปรึกษา
- อินเทอร์เน็ต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- สัมภาษณ์จากบุคคลที่เกี่ยวข้อง

3.2.2. ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีการบริโภคเชิงสัญญาและการจัดวาง Installation Art ที่มาของแนวความคิด

- สินค้าที่เป็นที่นิยม
- มีรูปลักษณะในเห็นทั่วไปในสังคม

3.2.3. ค้นคว้ารูปแบบและกลวิธีเพื่อพัฒนาสร้างสรรค์ผลงาน

- รูปแบบศิลปะแนวคิด
- เทคนิคการในการขึ้นรูปเซรามิกส์
- เทคนิคในการเคลือบเซรามิกส์
- เทคนิคและกระบวนการเผาเตาเซรามิกส์
- การจัดวางองค์ประกอบผลงาน

3.2.4. กลวิธีของการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะประติมากรรมเซรามิกส์

1 ขั้นตอนก่อนการลงมือทำประติมากรรมเซรามิกส์

- แปรร่าง(sketch)
- จัดหาวัสดุ อุปกรณ์
- จัดสรรประเมินงบประมาณ
- กำหนดเวลาการทำงาน

2 ขั้นตอนการปฏิบัติงานประติมากรรมเซรามิกส์

- ขึ้นรูปผลงาน
- กระบวนการเผาดิบ
- กระบวนการเขียนสีใต้เคลือบ
- กระบวนการเผาเคลือบ(ไฟสูง)

3.3 ภาพร่างและการพัฒนาภาพร่าง

ภาพร่างชุดที่ 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.1 ภาพร่างชิ้นที่ 1 ชุด 1

ภาพที่ 3.2 ภาพร่างชิ้นที่ 2 ชุด 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.3 ภาพร่างชิ้นที่ 3 ชุด 1

ภาพที่ 3.4 ภาพร่างชิ้นที่ 4 ชุด 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.4 กระบวนการสร้างงาน

ได้นำเอาภาพร่างชิ้นที่1 มาขยายสู่การสร้างสรรค์เป็นผลงานศิลปะ สู่กระบวนการผลิตทางเซรามิกส์ ที่มีกระบวนการดังนี้

3.4.1 กระบวนการขึ้นรูปด้วยมือ

ภาพที่ 3.5 กระบวนการขึ้นรูปด้วยมือ

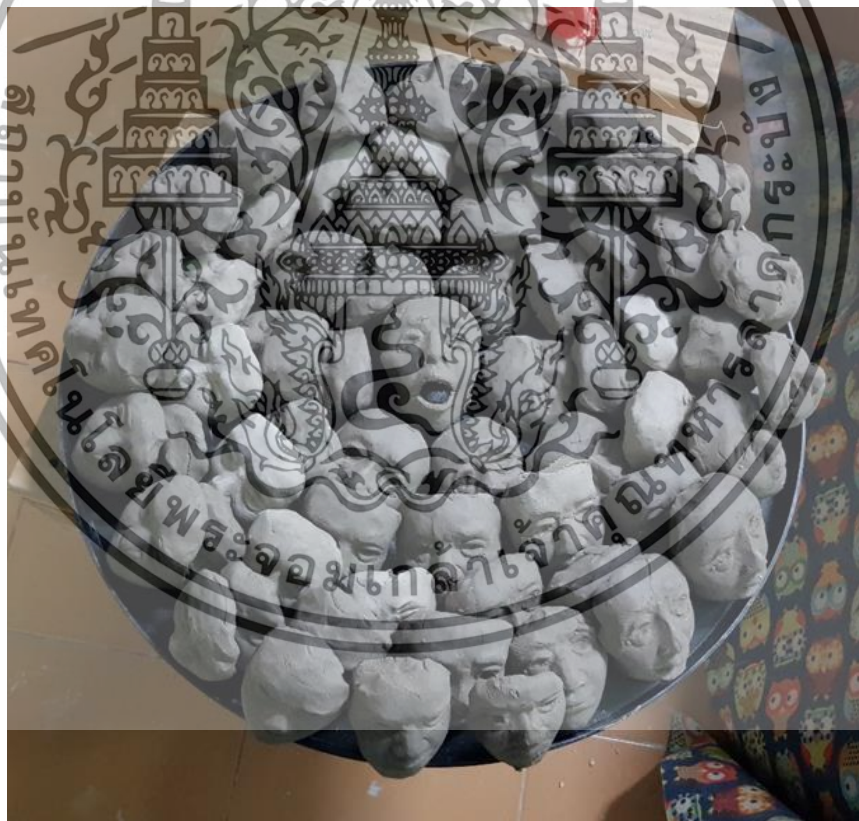

ภาพที่ 3.6 กระบวนการขึ้นรูปด้วยมือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.7 กระบวนการขึ้นรูปด้วยมือ

ภาพที่ 3.8 กระบวนการขึ้นรูปด้วยมือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.4.2 กระบวนการเผาครั้งที่ 1

ภาพที่ 3.9 กระบวนการเผาครั้งที่ 1

ภาพที่ 3.10 กระบวนการเผาครั้งที่ 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.11 กระบวนการเผาครั้งที่ 1

3.4.3 กระบวนการเขียนสีใต้เคลือบ

ภาพที่ 3.12 กระบวนการเขียนสีใต้เคลือบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.13 กระบวนการเขียนสีใต้เคลือบ

3.4.4 กระบวนการเผาครั้งที่ 2

ภาพที่ 3.14 กระบวนการเผาครั้งที่ 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.15 กระบวนการเผาครั้งที่ 2

ภาพที่ 3.16 เสร็จสิ้นกระบวนการสร้างสรรค์ ผลงานชุดที่1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

วิเคราะห์การสร้างสรรค์

ในการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุด “การอ้อวดสัญญาะในวัดถุนิยม” ได้ใช้เทคนิคการเขียนสีใต้เคลือบ ซึ่งเป็นหนึ่งในเทคนิคอันหลากหลายของเซรามิกส์ในการสร้างสรรค์ผลงาน เพื่อสร้างพื้นผิว โทนสีและลายเส้น ในแบบเดียวกันกับเครื่องลายคราม เครื่องลายครามในยุโรปช่วงศตวรรษที่ 16 เป็นวัตถุชนิดหนึ่ง ที่เป็นตัวบอกถึงสถานะของผู้ครอบครอง ยิ่งผู้ครอบครองมีเครื่องลายครามมากเท่าไร ก็จะบ่งบอกถึงความร่ำรวยของผู้ครอบครอง ในยุโรปช่วงนั้นที่ฟักอาศัยของคนชั้นสูง ที่สร้างสรรค์ขึ้นในรูปแบบผลงาน 3 มิติ จำนวน 5 ชุด ผ่านจินตนาการผ่านกรรมวิธีการตัดแปลงรูปทรงของวัตถุ(สินค้า)ที่ผู้คนส่วนใหญ่นิยมบริโภค ในออกมาในรูปแบบตามจินตนาการของข้าพเจ้าแล้วนั้น

4.1 วิเคราะห์องค์ประกอบศิลป์

องค์ประกอบศิลป์คือการนำส่วนประกอบต่างๆ ของทัศนธาตุมาสร้างสรรค์เป็นผลงาน ยกตัวอย่าง เช่น เอกภาพ ความสมดุล จังหวะจุดเด่น ความกลมกลืน ขนาดสัดส่วน

ในการสร้างสรรค์ผลงานมีทั้งหมด 5 ชุด โดยนำชุดที่ 1 มาวิเคราะห์องค์ประกอบศิลป์และทัศนธาตุให้เกิดความละเอียดและครบถ้วนตามหลักการขององค์ประกอบศิลป์

ภาพที่ 4.1 ภาพผลงานชุดที่ 1 “การอ้อวดสัญญาะ No.1”

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.1.1 เอกภาพ(Unity)

เอกภาพ คือ ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ความสอดคล้องกลมกลืนขององค์ประกอบศิลป์ ทั้งด้านรูปลักษณ์ และด้านเนื้อหา เป็นการประสานด้วยการจัดองค์ประกอบให้มีความสัมพันธ์ เกี่ยวข้องกันเป็นกลุ่มก้อนไม่กระจัดกระจาย โดยการจัดระเบียบของรูปทรง จังหวะ เนื้อหาให้เกิดดุลยภาพจะได้สื่ออารมณ์ ความรู้สึก ความหมายได้ง่ายและรวดเร็ว เพื่อผลรวมอันไม่อาจแบ่งแยกส่วนใด ส่วนหนึ่งออกไป โดยการสร้างงานศิลปะคือการสร้างเอกภาพขึ้นจากความ สับสน ความยุ่งเหยิง เป็นการจัดระเบียบ และดุลยภาพให้แก่สิ่งที่ขัดแย้งกันเพื่อให้รวมกันได้อย่างสมดุล โดยการเชื่อมโยงส่วน ต่างๆ ให้สัมพันธ์กันกับเอกภาพของงานศิลปะ

(<https://preede.wordpress.com/2011/09/18/องค์ประกอบศิลป์/>)

ภาพที่ 4.2 ภาพแสดงความเป็นเอกภาพของผลงานชุดที่ 1

ผลงานชุดที่ 1 นี้ ต้องการพูดถึงการบริโภคเชิงสัญลักษณ์ของคนในยุคสังคมปัจจุบันออกมาในรูปแบบประติมากรรมจัดวางตามจินตนาการของผู้วิจัย ผ่านการดัดแปลงรูปทรง สี โดยการจัดองค์ประกอบโดยรวมของชุดผลงาน ให้เกิดดุลยภาพที่สื่ออารมณ์ การลิ้น ทะลัก ของการบริโภคสัญลักษณ์ อันเป็นเพียงแค่สัญลักษณ์หรือตัวอักษรเพียงไม่กี่ตัว การจัดวางใบหน้าคนให้เป็นระเบียบให้เป็น เส้นตามลักษณะของการเข้าคิวของการซื้อสินค้า แสดงออกถึงความเป็นเอกภาพ มีความสัมพันธ์กันในเรื่องของแนวคิดและรูปแบบผลงาน

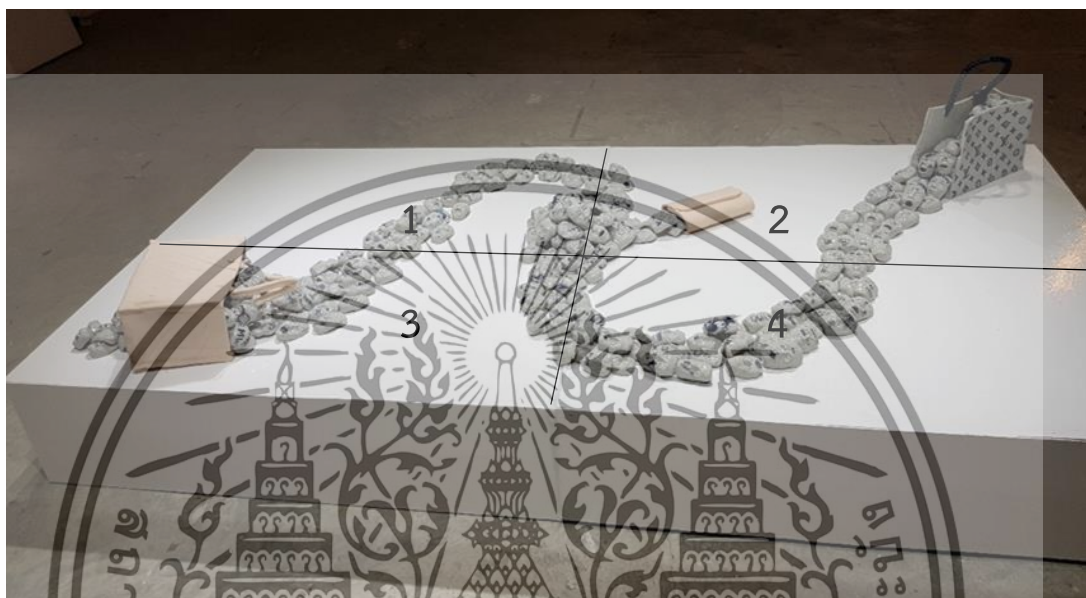
4.1.2 ความสมดุล(Balance)

ความสมดุล คือ น้ำหนักที่เท่ากันขององค์ประกอบ ไม่เอนเอียงไปข้างใดข้างหนึ่ง ในทางศิลปะยังรวมถึงความประสานกลมกลืน ความพอเหมาะพอดีของ ส่วนต่างๆ ในรูปทรงหนึ่งหรืองานศิลปะชิ้นหนึ่ง การจัดวางองค์ประกอบต่างๆลงในผลงานจะต้องคำนึงถึง ความเท่ากันเสมอ มี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

น้ำหนัก หรือความกลมกลืนพอเหมาะพอดี โดยมีแกนสมมติทำหน้าที่แบ่งให้ซ้ายขวา บน ล่าง ให้เท่ากัน การเท่ากันอาจไม่เท่ากันจริง ๆ ก็ได้ แต่จะเท่ากันในความรู้สึกตามที่ตามองเห็น

ความสมดุล 2 ข้างเท่ากัน (Symmetrical Balance) คือ การจัดวางองค์ประกอบต่าง ๆ ของศิลปะให้ทั้ง 2 ข้างแกนสมมติมีขนาด สัดส่วน และน้ำหนักเท่ากัน หรือมีรูปแบบเหมือนกันคล้ายกัน (<https://preede.wordpress.com/2011/09/18/องค์ประกอบศิลป์/>)

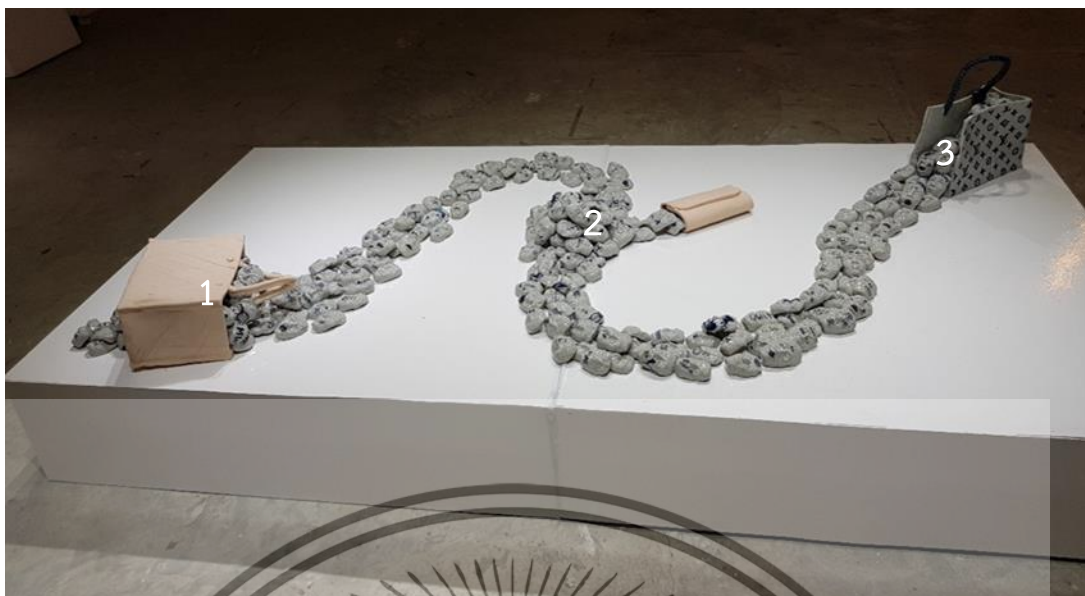

ภาพที่ 4.3 ภาพแสดงความสมดุลของผลงานชุดที่ 1

ผลงานชุดที่ 1 เป็นการจัดองค์ประกอบแบบสมมาตรหรือสมดุล 2 ข้างเท่ากัน เพราะการจัดองค์ประกอบ ซ้าย-ขวา, บน-ล่าง เท่ากัน โดยวิเคราะห์จากเส้นแกนแนวดิ่ง (Vertical Axis) และแนวนอน (Horizontal Axis) ภาพในชุดผลงาน ทางหมายเลข 1 กับ 4 และ 2 กับ 3 เป็นหลักจะแสดงถึงสมดุลของความเท่ากัน ทำให้เกิดผลสมดุล 2 ข้างเท่ากันในผลงาน

4.1.3 จุดเด่น (Dominance)

จุดเด่น คือ บริเวณหรือส่วนสำคัญของงานทัศนศิลป์ที่ปรากฏขึ้นจากการ เน้น (Emphasis) ของส่วนประกอบมูลฐานและองค์ประกอบทัศนศิลป์อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างผสมกันเมื่อสัมผัสด้วยสายตาแล้วมีความชัดเจน สะดุดตาที่แรกจุดที่มีการดึงดูดสายตามากกว่าส่วนอื่น เน้นให้งานเกิดจุดเด่น จุดเด่นหลัก ที่มีความสำคัญมากที่สุด แสดงออกถึงเรื่องราวที่ชัดเจนเด่นชัดที่สุดในผลงาน จุดเด่นรอง เป็นภาพประกอบของจุดเด่นหลัก ทำหน้าที่สนับสนุนจุดเด่นหลัก ให้ผลงานมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น (<https://preede.wordpress.com/2011/09/18/องค์ประกอบศิลป์/>)

ภาพที่ 4.4 ภาพแสดงความเป็นจุดเด่นของผลงานชุดที่ 1

ผลงานชุดที่ 1 นี้มีจุดเด่นหลักอยู่ที่หมายเลข 2 เนื่องจากเป็นจุดกึ่งกลางของชุดผลงาน และเป็นจุดนำสายตาโดยรวมของผลงาน ส่วนที่หมายเลขที่ 1 และหมายเลข 3 เป็นจุดเด่นรอง ซึ่งอยู่ด้านซ้ายและด้านขวาของชุดผลงานเพื่อเป็นองค์ประกอบโดยรวมทั้ง 3 ตำแหน่งมีส่วนสำคัญที่ช่วยทำให้ผลงานมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

4.2 การวิเคราะห์ทัศนธาตุผลงานชุดที่ 1 ชื่อ “การโอบอวดสัญญา No.1”

ทัศนธาตุ คือ ธาตุแห่งการมองเห็นหรือส่วนประกอบต่าง ๆ ที่สำคัญในงานศิลปะหรือทัศนศิลป์ได้แก่ จุด(Dot) เส้น(Line) สี(Color) แสงเงา(Volume) รูปทรง(Forms) พื้นผิว(Texture) เป็นต้น ซึ่งสามารถนำส่วนประกอบในแต่ละส่วนมาสร้างสรรค์เป็นงานศิลปะได้ในหลายรูปแบบ ซึ่งทำให้ความรู้สึกในการมองเห็นที่แตกต่างกันไป ทัศนธาตุ สามารถสร้างอารมณ์ต่าง ๆ ให้กับคนดู จึงเป็นความรู้พื้นฐาน นับตั้งแต่ จุด เส้น รูปร่าง- รูปทรง แสง เงา น้ำหนักอ่อน – แก่ สี พื้นผิว มักมีปรากฏอยู่ในความงามอันละเอียดอ่อนของธรรมชาติทั้งสิ้น

(http://ruksinrspa.blogspot.com/2010/09/blog-post_4703.html)

4.2.1 รูปทรง (Forms)

รูปทรง คือ รูปที่มีลักษณะเป็น 3 มิติ การประกอบกันของ ความกว้าง ความยาว และความหนาหรือความลึก หรือมวลและปริมาตร(Mass and Volume) เป็นสิ่งที่สำคัญที่สามารถสร้างความแตกต่างระหว่างรูปทรงและรูปร่าง ซึ่งรูปทรงจะมีมวลปะปริมาตร สร้างให้เกิดมิติจริง ทำให้วัตถุนั้นมี ความกว้าง ความยาว ความลึก ซึ่งทำให้เกิดความรู้สึกแน่นทึบหรือเป็นกลุ่มก้อนที่จับต้องได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.5 ภาพแสดงความเป็นรูปทรงของผลงานชุดที่ 1

รูปทรงของกระเป๋า แบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนของใบกระเป๋า และส่วนของหูกระเป๋า ซึ่ง ส่วนของใบกระเป๋านั้น เป็นรูปทรงเรขาคณิต คือ รูปทรงที่มนุษย์สร้างขึ้น ได้แก่รูปทรงสามเหลี่ยม รูปทรงสี่เหลี่ยม รูปทรงกลม รูปทรงกรวย เป็นต้น อันเป็นรูปทรงอันสำเร็จรูปที่ถูกออกแบบมาเพื่อ ประโยชน์ใช้สอย

4.2.2 พื้นผิว (Textures)

ลักษณะพื้นผิว คือ ลักษณะภายนอกของวัตถุที่มองเห็นและสัมผัสพื้นผิวได้ แสดงความรู้สึก หยาบ ละเอียด มันวาว ขรุขระ ด้านเป็นเส้น เป็นจุด จับดูแล้วสะดุดมือ หรือสัมผัสได้ พื้นผิวเป็นส่วนประกอบที่สำคัญที่ถูกนำมาใช้สร้างสรรค์ทัศนศิลป์เพราะ พื้นผิวสามารถให้ความรู้สึกและรับรู้ได้ ด้วยการสัมผัสทางตา และกายภาพแตกต่างกันจะทำให้เกิดความรู้สึกแตกต่างกัน

(<https://preede.wordpress.com/2011/09/16/ทัศนธาตุ-2/>)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.6 ภาพแสดงความเป็นพื้นผิวของผลงานชุดที่ 1

ผลงานชุดที่ 1 ใช้วัสดุจากดินเป็นส่วนประกอบหลัก และผ่านกระบวนการเผาความร้อนที่ 1280 องศา ทำให้ส่วนของพื้นผิวดินนั้น มีลักษณะความมันวาวและสะท้อนแสง เมื่อกระทบกับแสงจากหลอดไฟทำให้เปรียบเสมือนการแสดงสินค้าซึ่งมีมูลค่าสูง ที่ถูกจัดวางอยู่ตามชั้นแสดงของแบรนด์สินค้าต่างๆ ที่เมื่อกระทบกับแสงไฟแล้ว จะทำให้สินค้าดูมีราคาที่สูงมากกว่าเดิม

4.2.3 เส้น (Line)

เส้น คือทัศนธาตุเบื้องต้นที่สำคัญที่สุด เป็นแกนของทัศนศิลป์ทุกแขนง เส้นเป็นพื้นฐานของโครงสร้างของทุกสิ่ง เส้นแสดงความรู้สึกได้ด้วยตัวเอง เส้นที่มีลักษณะต่างกันสามารถบ่งบอกสิ่งต่างๆ กันได้ เช่น

1. เส้นตั้ง คือ เส้นตรงที่ตั้งฉากกับพื้นระดับให้ความรู้สึกมั่นคง แข็งแรง สง่า รุ่งเรือง สมดุล พุ่งขึ้น
2. เส้นนอน คือ เส้นตรงที่นอนราบไปกับพื้นระดับ ให้ความรู้สึกกว้างขวาง สงบเสถียร เยือกเย็น ผ่อนคลาย
3. เส้นเฉียง คือ เส้นตรงเอนไม่ตั้งฉากกับพื้นระดับให้ความรู้สึกไม่มั่นคง เคลื่อนไหว แปรปรวน ไม่สมบูรณ์
4. เส้นประ คือ เส้นตรงที่ขาดเป็นช่วง ๆ มีระยะเท่ากัน ให้ความรู้สึกต่อเนื่องขาดระยะใจหาย ไม้แน่นอน
5. เส้นโค้งลง คือ เส้นที่เป็นท้องกระทะคล้ายเชือกหย่อน ให้ความรู้สึกอ่อนโยน เคลื่อนไหวไม่แข็งแรง
6. เส้นโค้งขึ้น คือ เส้นที่โค้งเป็นหลังเต่าคล้ายคันธนู ให้ความรู้สึกแข็งแรง เชื้อมั่น เคลื่อนไหว
7. เส้นคด คือ เส้นโค้งขึ้นโค้งลงต่อเนื่องกันคล้ายคลื่นในทะเล ให้ความรู้สึกเลื่อนไหล ต่อเนื่อง อ่อนช้อย นุ่มนวล
8. เส้นก้นหอย คือ เส้นโค้งต่อเนื่องกันวนเข้าเล็กลงเป็นจุดคล้ายก้นหอย ให้ความรู้สึกอึดอัด

เคลื่อนไหวคลี่คลาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

9. เส้นโค้งอิสระ คือ เส้นโค้งต่อเนื่องกันไปไม่มีทิศทาง คล้ายเชือกพันกัน ให้ความรู้สึกกุ่มวาย ยุ่งเหยิง ไม่เป็นระเบียบ

(<https://preede.wordpress.com/2011/09/16/ทัศนธาตุ-2/>)

ภาพที่ 4.7 ภาพแสดงความเป็นเส้นของผลงานชุดที่ 1

ผลงานชุดที่ 1 มีลักษณะความเป็นเส้นกันหอย เป็นเส้นโค้งต่อเนื่องกันวนเข้าเล็กลงเป็นจุด คล้ายกันหอย ให้ความรู้สึกอึดอัด ซึ่งเป็นเส้นที่ช่างเจ้าเลือกใช้เพื่อที่จะบ่งบอกถึงความอึดอัด ของ ผู้บริโภคที่เข้าแถวต่อซื้อสินค้าแบรนด์เนมต่างๆ ของการแย่งชิงวัตถุที่มีสัญลักษณ์รูปแบบต่างๆ ตาม รสนิยมของแต่ละคนในการบริโภค

4.2.4 สี(Color)

สี คือ ทัศนธาตุอย่างหนึ่งที่เป็นองค์ประกอบอย่างหนึ่งที่มีความสำคัญที่ใช้ในการนำมาสร้าง งานศิลปะ มีผลทำให้ผลงานศิลปะนั้นมีความสวยงาม และช่วยให้เกิดความเด่นชัด น่าสนใจ และให้ ความสมจริงมากขึ้นในตัวผลงาน สีเป็นองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อ ความรู้สึก จิตใจ และอารมณ์

ภาพที่ 4.8 ภาพแสดงความเป็นสีของผลงานชุดที่ 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยและการสร้างสรรค์ เรื่อง การโอ้อวดสัญลักษณ์ในวัตถุนิยม เป็นการวิจัยและสร้างผลงานศิลปะร่วมสมัย เพื่อศึกษาเกี่ยวกับ ทัศนียภาพของคนในฐานะระดับกลางในการบริโภคสินค้าที่มีประโยชน์ใช้สอยน้อยกว่ารูปทรง หรือรูปแบบของสิ่งนั้นๆ ผ่านสัญลักษณ์หรือแบรนด์โลโก้ของสิ่งนั้นเพื่อตอบสนองความต้องการของตนเองมากกว่า เพื่อให้มันเป็นตัวแทนบ่งบอกบางสิ่งบางอย่างแทนตัวตน มีไว้แล้วตนเองจะทัดเทียม หรือเหนือกว่าผู้อื่น มีแล้วตนเองจะไม่อายใคร ไม่ด้อยกว่าใคร โดยนำเสนอผ่านรูปแบบประติมากรรมแบบจัดวาง ผู้วิจัยมีแรงบันดาลใจในการนำรสนิยมบางส่วนในการบริโภคมาหยิบยกเป็นประเด็นในการสร้างสรรค์ ผ่านวัสดุเซรามิกส์มารวมกับกระบวนการของการเขียนลายของเครื่องเคลือบดินเผาเป็นวัสดุหลักในการนำเสนอรูปแบบการจัดวางทั้งหมด โดยมุ่งเน้นในเรื่องสะท้อนการโอ้อวดสัญลักษณ์หรือสัญลักษณ์ ที่ผู้คนนิยมบริโภค สัญลักษณ์มากกว่าประโยชน์ใช้สอยในตัววัตถุ ทำให้รู้สึกถึงการบริโภควัตถุที่มากเกินไปในเชิงของสัญลักษณ์ มากกว่าประโยชน์ที่จะได้จากตัววัตถุเอง

ปัญหาและข้อเสนอแนะในการสร้างสรรค์ผลงาน ในผลงานวิจัยเกือบทั้งหมดใช้วัสดุทำจากดินผ่านกระบวนการสร้างของเครื่องปั้นดินเผา ซึ่งดินเป็นตัวแปรหลักในผลงานของผู้วิจัย แต่ดินหรือกระบวนการสร้างของเครื่องปั้นดินเผานั้น มีความแปรผันตามสิ่งต่างๆรอบๆตัวสูง เช่น ต้องรอดินแห้งสนิทถึงสามารถนำเข้ากระบวนการเผาได้ แต่ถ้าช่วงนั้นมีสภาพอากาศที่แปรปรวนฝนตก ทำให้ผลงานไม่แห้ง และรวมกับระยะเวลาที่มีจำกัด ที่มีผลต่อการสร้างสรรค์และการแสดงผลงานอยู่บ้าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

นรชิต จิรสิทธิ์ธรรม. โปสโตโมเดิร์นกับเศรษฐศาสตร์ : บทวิพากษ์สมมติฐานความมีเหตุผลทาง
เศรษฐศาสตร์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วิภาษา, 2553.

ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร. สัจวิทยา โครงสร้างนิยม หลังโครงสร้างนิยมกับการศึกษารัฐศาสตร์. พิมพ์
ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วิภาษา, 2555.

ธเนศ วงศ์ยานนาวา. ปฏิวัติบริโภคนิยม : จากสิ่งของฟุ่มเฟือยมาสู่สิ่งจำเป็น. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
สยามปริทัศน์, 2558.

กรกฎ บุญลพ. มนุษย์กับภพชาตินิเวศจากอดีตกาลสู่โลกสมัยใหม่. กรุงเทพฯ : ศูนย์มานุษยวิทยาสิ
รินธร(องค์การมหาชน), 2551

โรลิ่งดอต บาร์ตส์. มายาคติ. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : มูลนิธิเพื่อการศึกษาประชาธิปไตยและการ
พัฒนาโครงการจัดพิมพ์คบไฟ, 2558.

นาโอมิ ไคลน์. โนโลโก้. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ฟ้าเดียวกัน, 2555

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 5.1 ผลงานชุดที่ 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 5.2 ผลงานชุดที่ 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 5.3 ผลงานชุดที่ 3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 5.4 ผลงานชุดที่ 4

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 5.5 ผลงานชุดที่ 5

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 5.6 ภาพรวมการแสดงผลงาน

รูปที่ 5.7 ภาพรวมการแสดงผลงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 5.8 ภาพรวมการแสดงผลงาน

รูปที่ 5.9 ภาพรวมการแสดงผลงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 5.10 ภาพรวมการแสดงผลงาน

รูปที่ 5.11 ภาพรวมการแสดงผลงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 5.12 ภาพรวมการแสดงผลงาน

รูปที่ 5.13 ภาพรวมการแสดงผลงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 5.14 ภาพรวมการแสดงผลงาน

รูปที่ 5.15 ภาพรวมการแสดงผลงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 5.16 ภาพรวมการแสดงผลงาน

รูปที่ 5.17 ภาพรวมการแสดงผลงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล นายณัฐพล คมคาย
 วัน เดือน ปีเกิด วันที่ 11 ตุลาคม 2536
 สถานที่เกิด เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร
 ที่อยู่ 395 ซอยตากสิน22 แขวงบुकโคล เขตธนบุรี
 จังหวัด กรุงเทพมหานคร 10600

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2559 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 คณะศิลปกรรมศาสตร์ สาขาวิชา เซรามิกส์
 พ.ศ. 2561 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้า
 คุณทหารลาดกระบัง

ประวัติการแสดงผลงาน

พ.ศ. 2559 นิทรรศการ “โลกสมมติ”
 พ.ศ. 2558 Sand Art Festival ร่วมจัดทำ
 ผลงานในนิทรรศการ ประติมากรรมทราย
 นานาชาติ ณ สปป ลาว
 พ.ศ. 2557 แสงงานภาพถ่าย ในนิทรรศการ
 Art Exhibition , Photographs
 พ.ศ. 2557 แสดงผลงานเซรามิกส์ Bangkok
 clay
 พ.ศ. 2557 แสดงผลงานภาพถ่าย ในนิทรรศการ
 รูปLike

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้